

**FAKULTA
APLIKOVANÝCH VĚD
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI**

HISTORIE KYBERNETIKY A UMĚLÉ INTELIGENCE

KKY/HKUI

AKSEL' IVANOVIČ BERG

Autor:

Vojtěch Šafránek

7.1. 2019

Aksel' Ivanovič Berg

* 10. listopad 1893, † 9. červen 1979

„Zvýšení efektivity práce člověka ve všech případech, kde potřebuje určitou kontrolu.“ (A. I. Berg – názor na kybernetiku)

Život

Axel Berg, bývalý velitel ponorky v Ruském námořnictvu, byl vědec v oblasti radiové elektroniky a kybernetiky. Zasloužil se o rozšíření kybernetiky v SSSR a stal se zakladatelem Vědecké rady komplexní problematiky kybernetiky (Scientific Council of Complex Problem Cybernetics) a byl vedoucí akademik Akademie věd SSSR.

Aksel' Ivanovič Berg se narodil v roce 1893 v Orenburgu na jižním Uralu. Od mládí šel ve stopách svého otce, Johana Ivana Berga, který byl generál v Ruské armádě, a navštěvoval námořnické školy v St. Petěrsburgu. V roce 1914 se připojil k Ruské imperiální armádě jako navigační důstojník bitevní lodě. Následně se stal důstojníkem na několika ponorkách. Zúčastnil se I. světové války v letech 1914-18. V roce 1925 dokončil studia na Polytechnické univerzitě a v následujících letech zde i vyučoval.

V roce 1927 byl přidělen k oddělení radioelektriky námořnictva a za pět let se stal vedoucím Námořního výzkumného institutu pro telekomunikaci. Během jedné ze Stalinových čistek 1937 byl obviněn za utrácení financí na zbytečný výzkum a následně byl zatčen a vězněn po dobu tří let. V roce 1940 byl propuštěn a brzo na to povýšen na admirála v námořnictvu. Pod jeho vedením vznikal vývoj radaru pro Ruské obranné jednotky.

Po II. světové válce v roce 1947 se stal ředitelem Institutu pro rádiovou elektroniku. V roce 1953 byl jmenován náměstkem ministra obrany SSSR. Během jeho funkčního období byl zodpovědný za ruský překlad a vydání knihy Norberta Wienera o kybernetice. Poté, co dostal v roce 1957 infarkt, rezignoval jako ministr a začal se věnovat kybernetice.

Kybernetika

V Bolshaya Sovietskaya Encyklopedia je kybernetika definována takto: „Kybernetika je věda o komunikaci, obsluze a řízení strojů a žijících organismů“.

V roce 1958 Berg založil Vědeckou radu pro komplexní problematiku kybernetiky v rámci Akademie věd SSSR. Stal se její hlavou na dalších 20 let a usiloval o rozvoj v radiové komunikaci, počítačů, kybernetiky, umělé inteligence a podobných oblastí. Od roku 1964 vedl práce na realizaci v pedagogice moderních objevů v kybernetice.

Jako předseda vědecké rady se mimo jiné zabýval kvalitou a spolehlivostí výrobků. V letech 1962-65 byl šéfredaktorem encyklopedie Automatizace výroby a průmyslové elektroniky.

Ocenění

Aksel' Ivanovič Berg získal 4 řády Lenina a 6 dalších řádů. Za službu v armádě a účast ve válce dostal medaili. Pro práci v rádiovém inženýrství mu udělila Akademie věd SSSR v roce 1951 zlatou medaili.